

Títol de la proposta: Vivenciem el *Som-hi* – Participació

Habilitats que es treballen: Les 10 habilitats per a la vida (OMS, 2003).

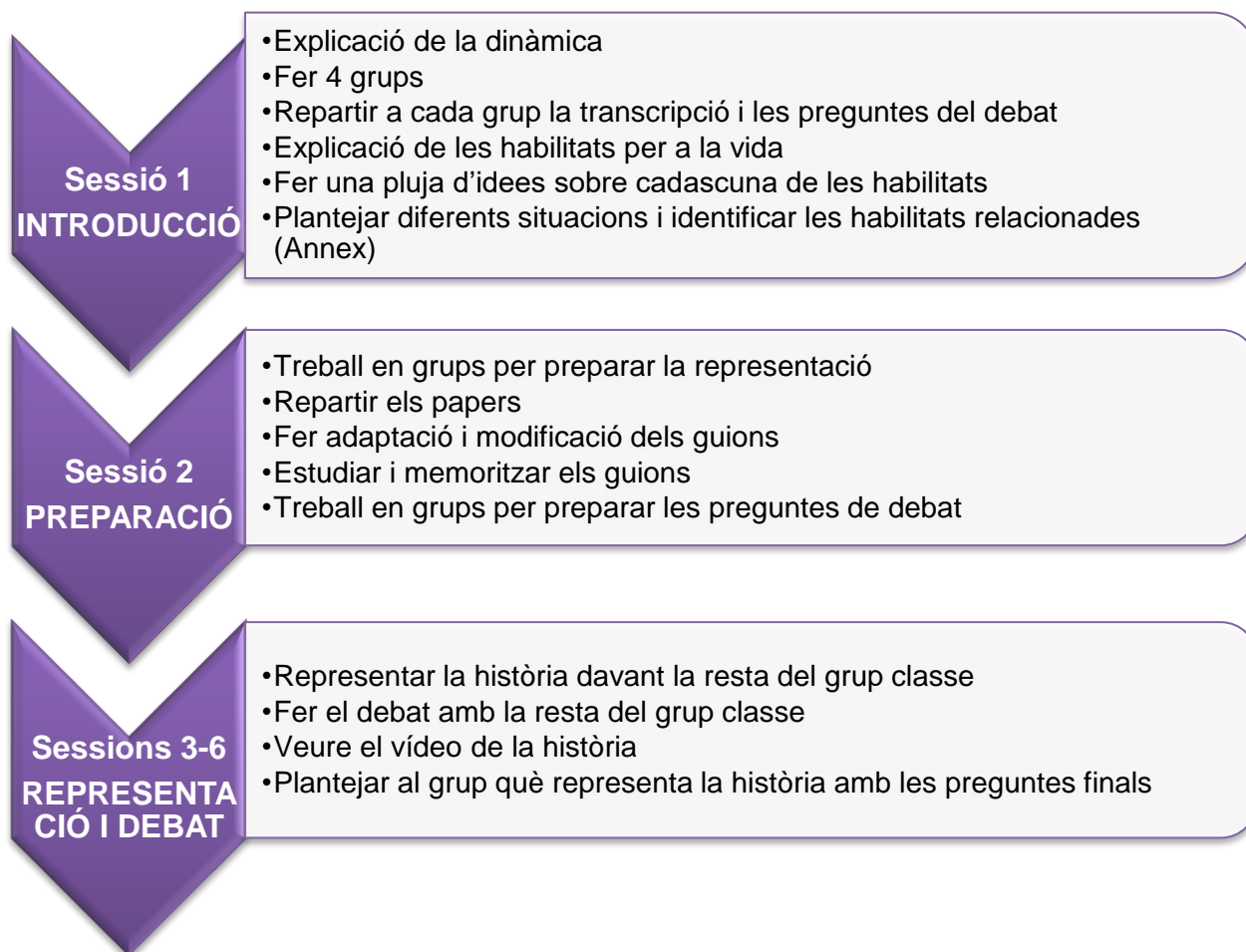
Eix: Participació

Temps aproximat: 6 tutories de 55 minuts.

Participants: Alumnat de Secundària.

Desenvolupament

Aquesta dinàmica ens dona l'oportunitat de vivenciar les habilitats per a la vida de manera teatralitzada mitjançant les històries del *Som-hi*. Està preparada per dur a terme en 6 tutories, però en funció del nombre d'alumnes podran ser més o menys sessions.

SESSIÓ 1 – INTRODUCCIÓ

En la primera sessió explicarem el funcionament de la dinàmica i donarem a conèixer les habilitats per a la vida.

1. Explicació de la dinàmica:

- Farem 4 grups de treball d'entre 3 i 7 membres en funció del nombre d'alumnes. Els pot fer el grup classe o el/la tutor/a. A cada grup li entregarem una de les històries:

[A sis mans](#) (3 personatges, 3 principals)

[Amb classe](#) (11 personatges, 4 principals i 7 extres)

[La barbacoa](#) (7 personatges, 4 principals i 3 extres)

[On ho fem?](#) (10 personatges, 4 principals i 6 extres)

- Els grups s'han de crear en funció del nombre de personatges principals que hi ha a cada història (pels extres poden canviar-se el vestuari o demanar ajuda a la resta d'alumnat). Si el grup classe és molt gran i no hi ha un personatge per cadascú, algunes persones poden fer el paper de moderadores del debat posterior.
- Clicant a cada història trobareu el **vídeo** i un enllaç amb la **transcripció i les preguntes de debat**. Imprimiu aquest document (que trobareu en un enllaç de color rosa a la descripció de cada vídeo) i doneu algunes còpies de la seva història a cada grup. Recordeu que per accedir a les històries us heu de registrar al web i entrar-hi amb el nom d'usuari i contrasenya.

2. Explicació de les habilitats per a la vida:

Un cop finalitzada l'explicació de la dinàmica, us proposem una activitat per donar a conèixer les habilitats per a la vida, a través d'unes situacions relacionades amb l'eix d'addiccions.

Començarem explicant què són [les habilitats per a la vida](#). Podem fer-ho de diverses maneres, com per exemple dient una habilitat en veu alta i fent una pluja d'idees sobre la definició, que cadascú n'esculli una i en llegeixi la definició...

A continuació situarem el grup classe en cercle, però alhora s'hauran d'agrupar per grups d'unes 3-7 persones, en funció del nombre de participants. Al mig del cercle posarem una caixa amb un total de 10 situacions (**Veure Annex**).

Un membre del grup haurà d'aixecar-se, agafar una situació i llegir-la en veu alta. Cada grup haurà d'identificar les habilitats que haurien de treballar els protagonistes de les situacions o les que ja tenen adquirides. Cal que diguin per què escullen aquella habilitat i no una altra. Per cada

habilitat que vagi sortint, podem anar-ne recordant la definició i que la diguin amb les pròpies paraules. També podem preguntar-los si alguna vegada els ha succeït quelcom semblant i com han actuat.

SESSIÓ 2 – PREPARACIÓ

En la segona sessió donarem temps a l'alumnat per llegir, memoritzar i practicar les transcripcions. Si ho creuen necessari, també podran modificar el contingut de la transcripció, mantenint la mateixa estructura, per adaptar-lo més a la seva manera d'interactuar. Per exemple, si volen, poden canviar algun escenari, l'expressió dels personatges, situacions personals...

També hauran de repartir els papers i preparar les preguntes de debat que hauran de fer a la resta del grup un cop finalitzada la representació.

SESSIONS 3-6 – REPRESENTACIÓ I DEBAT

En aquestes sessions cada grup farà la representació de la seva història.

Un cop acabada, el grup que l'ha fet debatrà amb la resta de la classe. Es poden ajudar amb les preguntes que trobaran sota la **transcripció**, a l'apartat **Preguntes de debat**.

Per moderar el debat, tingueu en compte les següents indicacions:

- A més de les proposades, es poden fer altres preguntes, han de ser obertes (que no siguin de sí o no), que facin referència al «per què, per a qui, com...». Es poden fer preguntes que provoquin contradiccions, per generar més debat.
- Es pot donar resposta a les preguntes en petits grups.
- És important que les preguntes no es desviïn cap a altres temes. Es tracta de treballar l'habilitat que estan descobrint i de veure quines repercussions, conseqüències o avantatges té el fet de tenir-la treballada. Si es descarrila molt la conversa, retornem a la següent pregunta.
- Sempre que sigui possible, deixarem que el grup que ha representat la història guïï el debat i marqui els tempos.
- En finalitzar, el grup haurà de ressaltar les idees principals que s'han exposat durant el debat.

Posteriorment veurem el **vídeo de la història**. Un cop acabat el vídeo, la persona docent formularà algunes preguntes al grup corresponent. Els deixarem uns minuts perquè puguin consensuar les respostes en grup:

- *Quina habilitat heu treballat? Ho podeu explicar?*
- *El to que heu usat per comunicar-vos en la representació és el mateix que en el vídeo?*
- *Com hagués acabat la història si us hagués passat a vosaltres, en la vida real?*
- *Penseu que hi ha altres alternatives per acabar la història? Quines?*
- *Creieu que heu treballat altres habilitats, a més a més de la principal? Expliqueu en quins moments es veuen les altres habilitats.*
- *Com a grup, en una frase, definiu quin aprenentatge teniu sobre aquesta habilitat.*

Font: Equip del «Sigues tu» de Dipsalut.

ANNEX: SITUACIONS EIX PARTICIPACIÓ

1. Soc una persona més del grup i he de participar i col·laborar, però abans d'això he de tenir clar quines són les meves fortaleses per potenciar-les dins l'equip.

2. Abans de poder sentir-la, he de veure la realitat: el món canvia. Cada vegada hi ha més contaminació, no vull que es menyspreï i es desvalori la fauna ni la vegetació. Hem de fer arribar el que sentim quan veiem la poca cura que tenim amb el món.

3. La Laura, en Pere i els seus dos fills fa 6 mesos que no poden pagar el lloguer de la llar, a ell el van fer fora de la feina i ella fa un any que no en troba. La justícia ha decidit fer-los fora de casa, l'associació contra els desnonaments no vol que estiguin al carrer i demana que els donin una alternativa si els fan fora. El dia del desnonament tota l'associació es reuneix davant la casa de la Laura i en Pere per ajudar-los a defensar el seu dret constitucional: tota persona ha de tenir un sostre per viure.

4. Miquel: «Comprensió i respecte, això és el més important. I saps què més? Ningú és millor que una altra persona. No és just que per ser d'una religió, ètnia, cultura.... diferents a la teva, tinguis al dret de sentir-te superior i parlar amb menyspreu als altres. Tots som persones».

5. L'eliminació de la violència de gènere és una tema que cal defensar i la igualtat una lluita constant. Si no fos per aquesta habilitat, aquestes coses seguirien passant, amagades sota les llàgrimes de les persones que les pateixen.

6. M'estic plantejant participar en un projecte de cooperació internacional que pretén fer arribar aigua potable a zones d'arreu del món on no n'hi ha. La meua família critica aquesta decisió, ja que creuen que així no canviaré res d'aquest món, però jo, en canvi, penso que cada granet de sorra és important. Si tothom hi col·laborés, aconseguiríem una muntanya molt gran i no farien falta aquests tipus de projectes.

7. Aquest dissabte, a l'esplai, els/les monitors/es ens han preparat un debat sobre la sostenibilitat. Hem analitzat el poble i hem detectat problemes per poder resoldre'ls. Hem vist que no està preparat per al carril bici. Per tant, hem decidit escriure una carta a l'alcaldeessa demanant un carril bici per poder ser més sostenibles.

8. Avui, des de la finestra de casa, he vist que un veí abocava brossa al bosc de la urbanització. En aquell moment m'he enfadat moltíssim i he estat a punt de cridar ben fort, però he respirat profundament unes quantes vegades, he sortit de casa i li he dit que allò que acabava de fer estava prohibit. Després li he demanat que ho recollís i ho portés a la deixalleria. La veritat és que no s'ho esperava gens, i s'ha posat ben vermell i ho ha recollit tot.

9. Ahir a classe ens van posar un documental sobre el mal que li estem fent al planeta Terra, i em va provocar molta ràbia i pena. A l'hora de sopar ho he explicat a les mares i al meu germà, i m'han dit que si em sento així potser podria col·laborar amb alguna ONG relacionada amb el medi ambient, segur que després em sentiria millor. M'han dit que, si vull, el cap de setmana m'ajudaran a buscar informació.

10. A la meua família, hi ha un metge a cada generació. A casa em demanen que estudiï medicina, però jo tinc clar que vull ser bombera. Al principi es van enfadar molt, però després d'escoltar tots els meus arguments i explicacions em van entendre una mica, i sembla que ja no estan tan enfadats. Jo estic molt contenta d'haver tingut la valentia de dir-ho i lluitar pel que vull ser de gran.

POSSIBLES SOLUCIONS - Habilitats que corresponen a cada situació

1. Autoestima i control intern
2. Empatia
3. Advocació i defensa
4. Comunicació interpersonal
5. Col·laboració i treball en equip
6. Pensament crític
7. Presa de decisions i solució de problemes
8. Maneig de la tensió i l'estrès
9. Maneig d'emocions i sentiments
10. Negociació i rebuig

Aquest solucionari és a títol orientatiu, ja que podeu trobar més d'una habilitat a cada situació. L'objectiu de la dinàmica és generar debat i promoure un aprenentatge significatiu de les habilitats per a la vida.